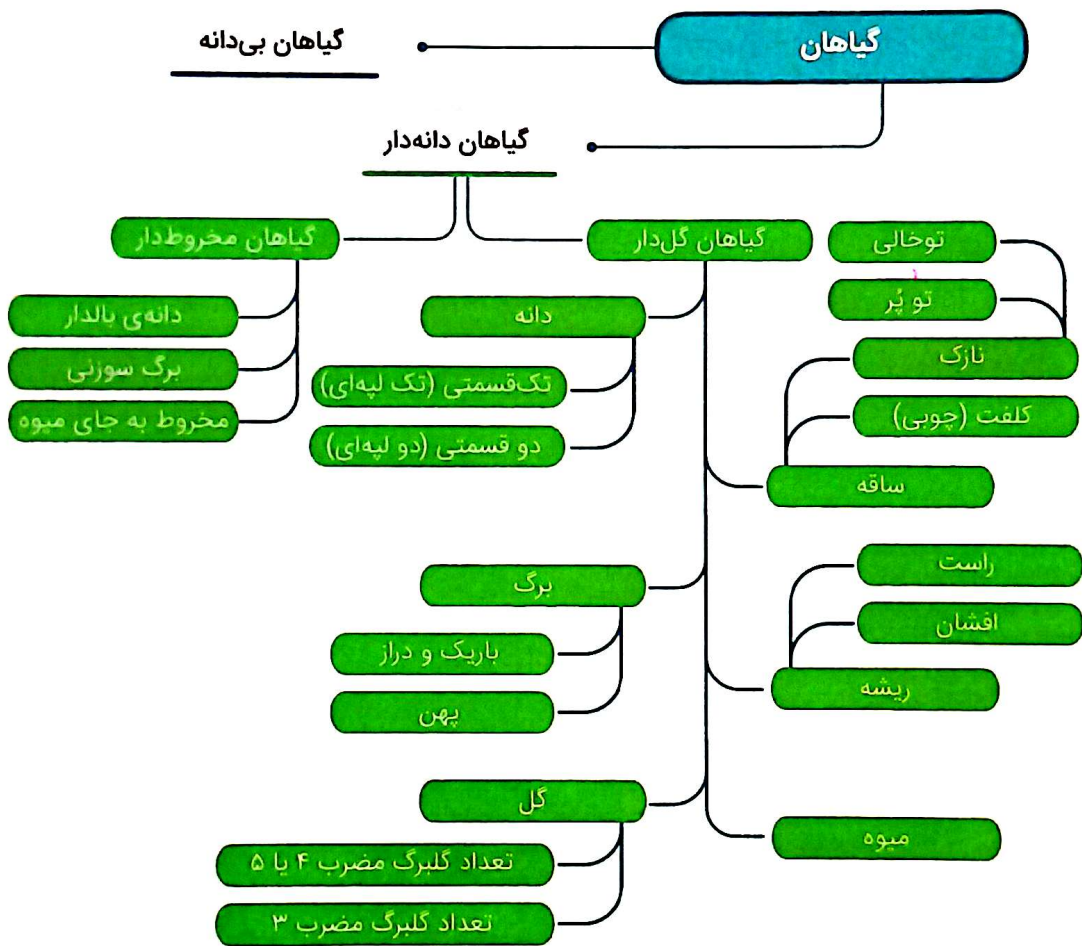


درس یازدهم

«بکارید و ببینید»

آموختنی‌ها

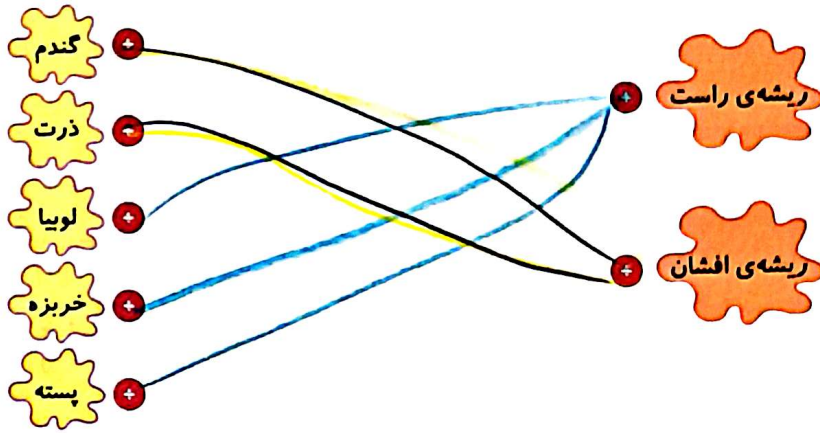
- ۱ دست‌بندی گیاهان از نظر (دانه، ساقه، ریشه، برگ و گل)
- ۲ شناخت گیاهان مخروط‌دار
- ۳ محل ذخیره‌ی مواد غذایی در گیاهان مختلف



فعالیت کلاسی ۱



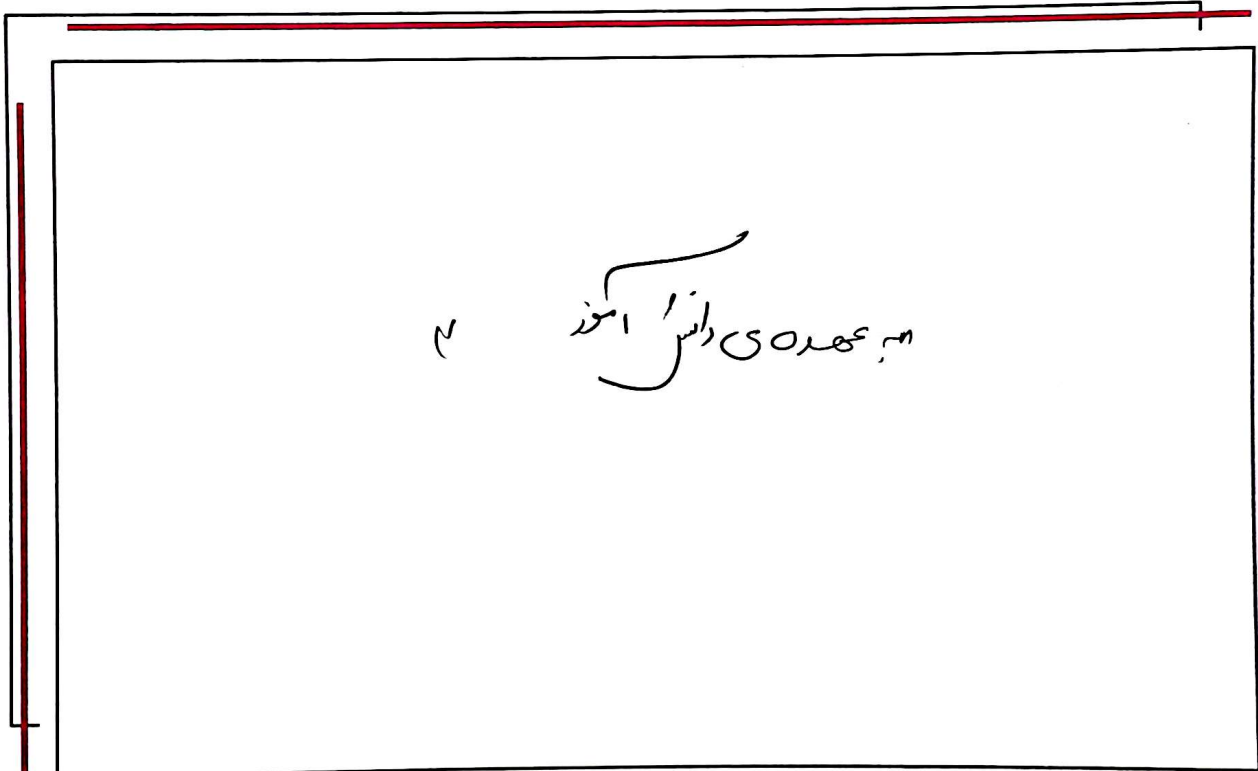
موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کن.



۲ وظیفه‌ی ریشه چیست؟ (دو مورد)

۱- جذب آب و مواد معدنی و رساندن آن به ساقه
 ۲- نگه داشتن گیاه در خاک

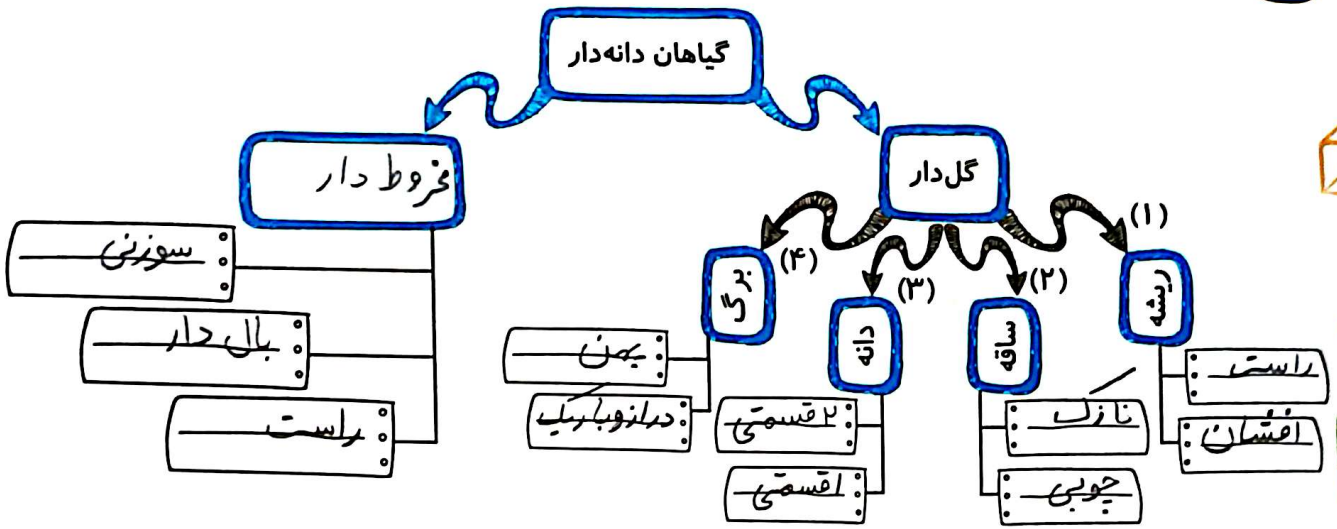
۳ یک نقاشی بکش و در آن چیزهایی که یک گیاه برای رشد نیاز دارد را نشان بده.



فعالیت کلاسی ۲



۱ نمودار مفهومی را کامل کن.



۲ سه گیاه نام ببر که ساقه‌ی زیر زمینی داشته باشند.

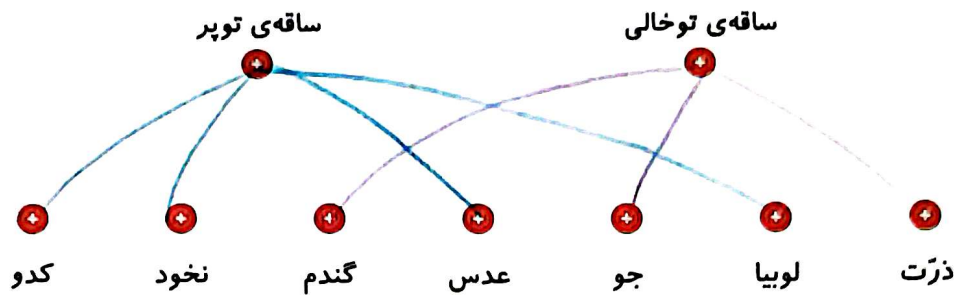
بیبیب، زمینی، پیاز، مو سیب، سیب

۳ شکل برگ هر گیاه را بکش.

گندم	پرتقال	گل آفتابگردان	انار

تمرین

۱ نام هر گیاه را به ساقه‌ی مربوط به آن وصل کن.



۲ موارد نادرست را تشخیص داده و آن‌ها را به صورت درست بنویس.

الف: اگر دانه‌ی دو قسمتی را خوب خیس کنیم پوسته‌ی آن جدا می‌شود و درون آن دو قسمت جدا وجود دارد. ✓

ب: وظیفه‌ی ساقه^{ریشه} گرفتن آب و مواد معدنی از خاک است. ✗

پ: ریشه‌ی راست بیشتر از ریشه‌ی افشان به عمق خاک فرو می‌رود. ✓

ت: دانه‌ی گیاه کدو دو قسمتی است، پس ریشه‌ی افشان دارد و ساقه‌ی آن توخالی می‌باشد. ✗

ث: با توجه به دانه‌ی گل آفتابگردان نمی‌توان فهمید تعداد گل‌برگ‌های آن چندتا می‌باشد. ✗

۳ جاهای خالی را با نوشتن کلمات مناسب کامل کن.

راست - افشان - چوبی و کلفت - توپری - توخالی - باریک و بلند - پهن

الف: گیاهانی که دانه‌ی یک قسمتی دارند، دارای ریشه‌ی افشانی هستند.

ب: ساقه‌ی درختان از نوع چوبی و کلفت می‌باشد.

پ: برگ گیاهانی که دانه‌ی یک قسمتی دارند، باریک و بلند است.

ت: ساقه‌ی گندم از نوع ساقه‌های نوجالی است.

ث: اگر گلی ۴ یا ۵ گلبرگ داشته باشد می‌فهمیم ریشه‌ی آن از نوع پهن است.

۴ دو گیاه دانه‌دار بدون گل نام ببر.

کاج - سرو

۵ کدام اندام گیاه پرتقال و کاج شبیه هم هستند؟

ریشه‌ی هر دو را ساقه و چوبی کلفت.

۶ برگ‌های رنگین گل چه نام دارند؟ گلبرگ

۷ نوع برگ هر گیاه را بنویس.

(۱) هندوانه پهن

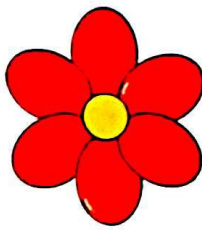
(۲) ذرت دراز و باریک

۸ چهار گیاه نام ببر که از ریشه‌های آن‌ها استفاده‌ی خوراکی می‌شود.
 هویج - ترب - شلغم - لوب - چغندر

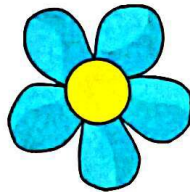
۹ جدول زیر جهت بررسی چند گیاه تهیه شده است. به تکمیل آن کمک کن.

نام گیاه	دانه	ریشه	ساقه	برگ
بادام	۲ قسمتی	راست	چوبی و کلفت	پهن
ذرت	۱ قسمتی	افشان	نازک و خالی	دراز و باریک
نارنگی	۲ قسمتی	راست	چوبی و کلفت	پهن
برنج	۱ قسمتی	افشان	نازک و خالی	دراز و باریک

۱۰ هر گل می‌تواند مربوط به کدام ریشه باشد؟



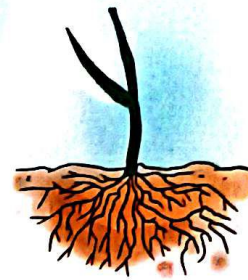
ریشه (۱)



ریشه (۲)



ریشه (۲)



ریشه (۱)

۱۱ هر تعریف مربوط به کدام قسمت گیاه است؟

الف: اندامی است که گیاه را در خاک نگه می‌دارد ...

ب: اندامی است که از دانه محافظت می‌کند ... میوه

پ: اندامی است که به میوه تبدیل می‌شود ...

ت: اندامی است که جوانه از آن رشد می‌کند ...

۱۲ الف: دو گیاه بنویس که ساقه‌ی خوراکی داشته باشند. ...

ب: دو گیاه بنویس که ساقه‌ی زیر زمینی خوراکی داشته باشند. ...

۱۳ الف: دو گیاه دارای دانه‌ی تک قسمتی نام ببر که دانه‌ی آن‌ها مصرف خوراکی داشته باشد. ...

ب: دو گیاه دارای دانه‌ی دو قسمتی نام ببر که دانه‌ی آن‌ها مصرف خوراکی داشته باشد. ...

پ: بیشتر غذای روزانه‌ی ما از دانه‌های تک قسمتی است یا دو قسمتی؟ ...

۱۴ با توجه به سوالات داده شده، پاسخ گزینه‌ی صحیح را مشخص کن.

الف: کدام گیاه، مواد غذایی را در ریشه‌اش ذخیره نمی‌کند؟

۱) سیب‌زمینی ۲) ترب ۳) شلغم ۴) هویج

ب: ریشه‌ی کدام گیاه با بقیه تفاوت دارد؟

۱) بادام ۲) ذرت ۳) نخودسبز ۴) باقلا

پ: هنگام کاشت گیاه اولین قسمت که از دانه خارج می‌شود، چیست؟

۱) برگ ۲) ریشه ۳) ساقه ۴) گل

ت: در کدام گزینه مواد غذایی در جایی غیر از میوه ذخیره می‌شود؟

۱) کاهو ۲) گوجه سبز ۳) زیتون ۴) خیار

ث: کدام یک از سبزی‌های زیر بخش خوراکی آن ریشه‌اش است؟

۱) پیازچه ۲) کرفس ۳) جعفری ۴) کرفس

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

قسمت‌های مختلف گیاه را می‌شناسم و چیزهایی که برای رشد گیاه نیاز است را می‌شناسم.

می‌توانم از روی نوع دانه گیاه نوع برگ، ریشه، ساقه را تشخیص دهم.

انواع دانه، برگ، ساقه را در گیاهان می‌دانم.

گیاهان گل‌دار و مخروط دار را از نظر نوع اجزا می‌شناسم.

اجزای خوراکی گیاهان مختلف را تشخیص می‌دهم.



بکارید و ببینید ▶ درس یازدهم

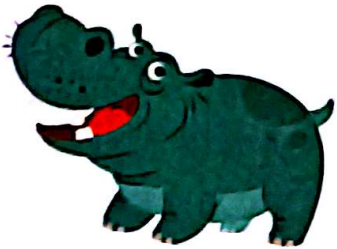
درس دوازدهم و سیزدهم

آموختنی‌ها «هر کدام جای خود (۱) و (۲)»

۱ طبقبندی جانوران با توجه به محل زندگی

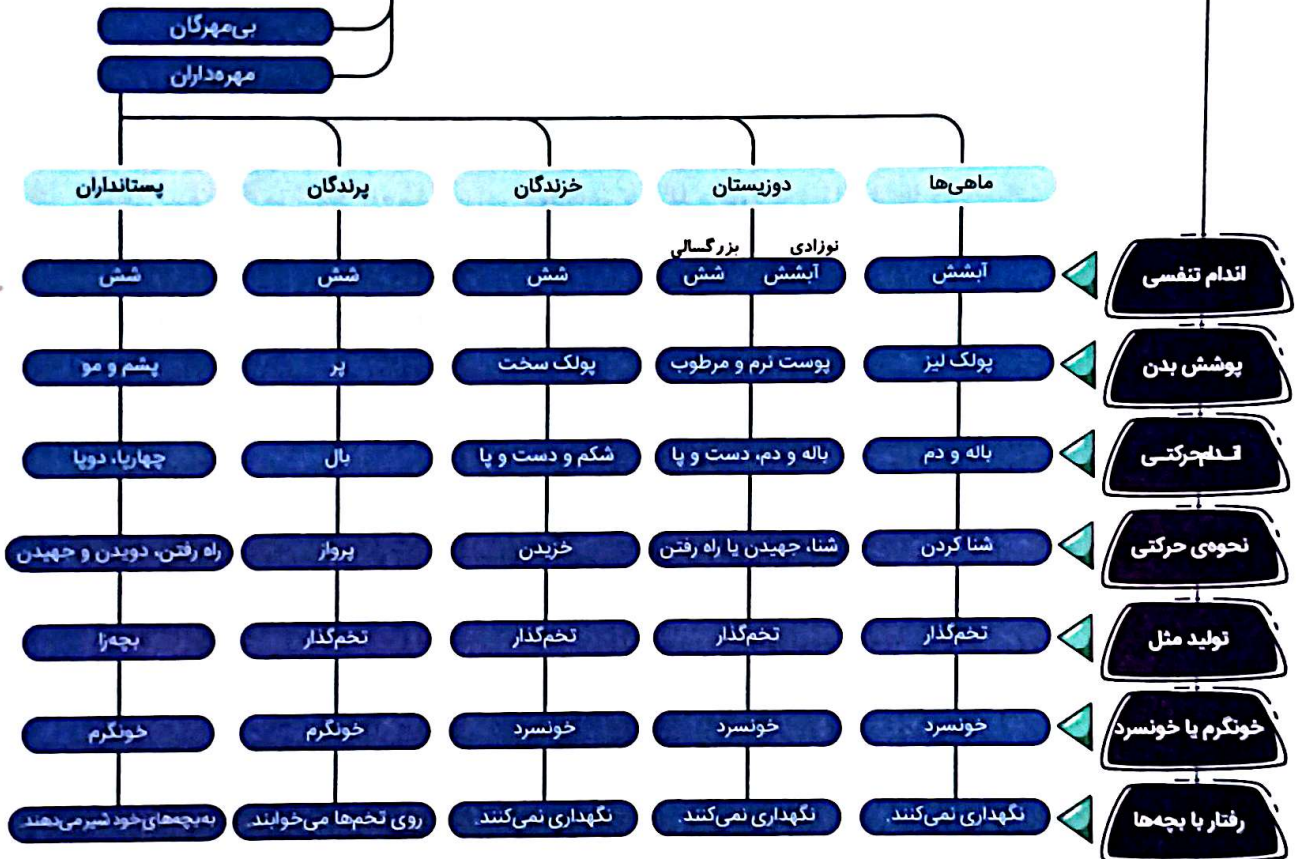
۲ طبقبندی جانوران - مهره دار

۳ شناخت ویژگی‌های مهم گروه‌های مهره داران



جانوران

انواع



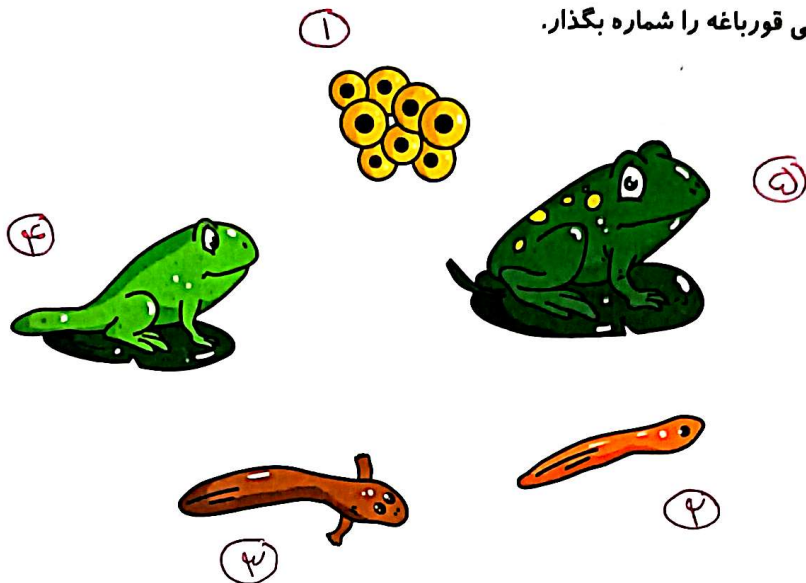
نیازها

- هوا
- آب
- عذا
- محل زندگی

فعالیت کلاسی ۱



۱ مراحل زندگی قورباغه را شماره بگذار.



۲ اندام تنفسی و اندام حرکتی ماهی‌ها چیست؟

اندام تنفسی: آب شش

اندام حرکتی: پهل و دم

۳ تفاوت پولک‌های خزندگان و ماهی‌ها چیست؟

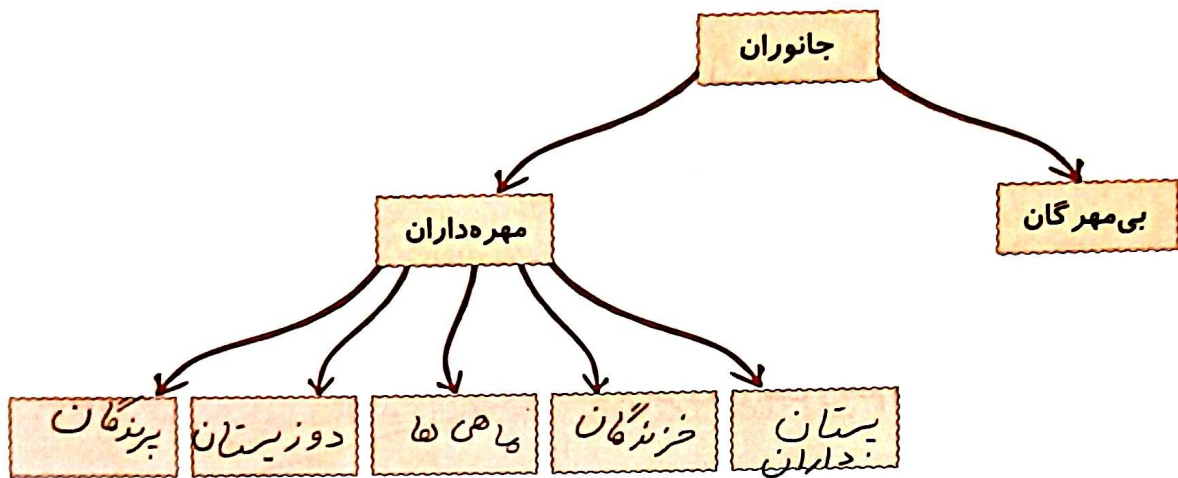
پولک بدن ماهی ها نرم، نازک و لیز است.

پولک بدن خزندگان، سخت و کت است.



نمودار زیر را کامل کن.

۱



منقار، پا و نام پرنده‌ی مربوط به هر کدام را با خطوط یک رنگ به هم وصل کن.

۲

پلیکان	کرکس	اردک	گنجشک	شترمرغ
+	+	+	+	+
+	+	+	+	+

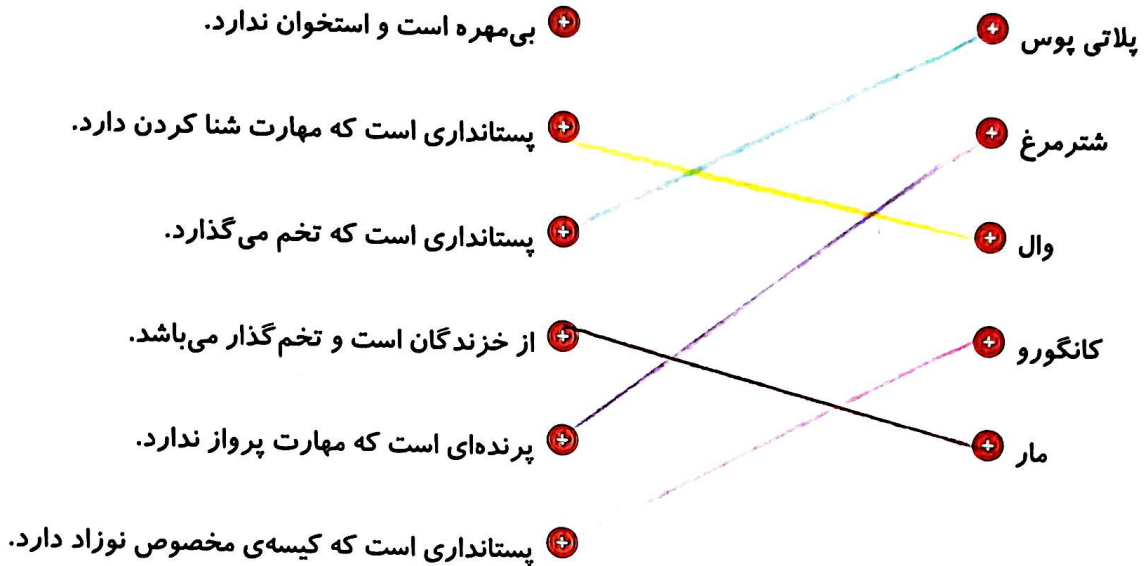
هر کدام از جانوران زیر در کدام گروه از مهره‌داران قرار دارند؟

۳

- الف: لاک پشت خزندگان
- ب: وال پستان‌داران
- پ: مارمولک خزندگان
- ت: سمندر دوزیستان
- ث: دلفین پستان‌داران
- ج: خفاش پستان‌داران

تمرین

۱ هر حیوان را به توضیح مربوط به خودش وصل کن.



۲ موارد نادرست را تشخیص داده و آن ها را به صورت درست بنویس.

الف: در بدن قورباغی بالغ هم شش وجود دارد و هم آبشش. X

ب: همگی مهره داران برای تولید مثل تخم می گذارند بجز پستانداران. ✓

پ: تمام حیواناتی که می توانند پرواز کنند، پرنده هستند. X (خفاش پستاندار است)

ت: داشتن آبشش، شنا کردن با باله و دم، پوست پوشیده از پولک لیز و خونپر بودن از خصوصیات دلفین است. X

ث: بدن پستانداران با پشم و مو پوشیده شده است. ✓

۳ جاهای خالی را با کلمات داده شده، کامل کن.

شش - دوزیستان - پنج - دو - ماهی ها - آبشش

الف: مهره داران به دسته تقسیم می شوند.

ب: نوزاد قورباغه در گروه دوزیستان قرار دارد.

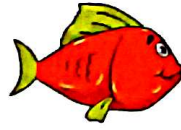
پ: قورباغی بالغ با و ماهی با تنفس می کند.

ت: تغییر شکل در مراحل مختلف صورت می گیرد.

علوی

کدام یک از جانوران زیر دوزیست است؟

ماهی ها
خزندگان



برای حیواناتی که در هر بخش جدول قرار دارند، دو شباهت و دو تفاوت بنویس.

شباهت: هر ۲ مریه دارد، هر ۲ در آب هستند، هر ۲ باله و دم دارند.

تفاوت: کوسه ماهی، و ال پستاندار، کوسه تخم گذار، و ال
چچه زرا، و ال با شش، کوسه با آب شش.



شباهت: هر ۲ مریه دارد، هر ۲ دست و پای کوتاه دارند، هر ۲ با شش

تنفس می کنند.

تفاوت: فک پستاندار، پنلوئن پریده، فک چچه زرا پنلوئن
تخم گذار، بدن فک هو، بدن پنلوئن پر.



شباهت: هر ۲ پروانه می کنند، هر ۲ با شش تنفس می کنند.

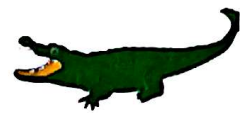
هر ۲ مریه دارد.

تفاوت: خفاش پستاندار، دارکوب پریده، بدن دارکوب
از پر، بدن خفاش از مو، خفاش چچه زرا، دارکوب تخم گذار.



شبهات: هر پرواز می کنند، هر ۲ بدنشان از پر پوشیده شده،
 هر ۲ با شش نفس می کشند، هر ۲ پرنده اند.
 تفاوت: این ۲ کبک جانور حشرات، عقاب گوشت خوار.

شبهات: هر ۲ تخم گذار، هر ۲ با شش نفس می کشند، هر ۲ مریه دار.
 تفاوت: عقاب پرنده، کبک خزنده، پوست کبک سبز، بدن عقاب پر.



۶ تفاوت وزغ و قورباغه چیست؟

وزغ ز بدنش از زگیل پوشیده شده.

قورباغه بدنش برهنه و خزه ایست.

۷ چرا خزندگان روی تخم هایشان نمی خوابند و پرندگان می خوابند؟

زیرا خزندگان خون سرد و پرندگان خون گرم هستند.

۸ دو حیوان آبی نام ببر که با شش تنفس می کنند. (لال و دلفین)

۹ آیا اردک می تواند باز را به ناهار دعوت کند؟ چرا؟

خیر زیرا اردک گیاه خوار و باز گوشت خوار است.

۱۰ نحوه تولید مثل هر حیوان را مشخص کن. (بچه ز یا تخم گذار)



بباز



تک



تک



تک



تک



بباز



تک



بباز



تک



تک

۱۱ چرا شکل دم نهنگ و کوسه متفاوت است؟ با توجه به این تفاوت بگو کدام یک قادر است از آب بیرون بپرد؟



زیرا نهنگ برای تنفس نیاز است به سطح آب بیاید کوسه برای شکار نیاز است با سرعت زیاد شنا کند.

۱۲ با توجه به سوالات داده شده، پاسخ گزینه‌ی صحیح را مشخص کن.

الف: در کدام گزینه، دو جانور نام برده از یک دسته هستند؟

۱) آهو، شغال (۲) موش، عقاب (۳) دلفین، کوسه (۴) لاک پشت، قورباغه

ب: در کدام گزینه همه‌ی حیوانات دسته، به بچه‌های خود شیر می‌دهند؟

(۱) مار، تمساح، گوزن (۲) خفاش، شتر، سگ (۳) شیر، گرگ، کرکس (۴) اسب، گوسفند، مرغ

پ: محل تخم‌ریزی دوزیستان کجاست؟

(۱) لای بوته‌ها (۲) زیر خاک (۳) در باتلاق (۴) درون آب

ت: کدام جانور به نوزاد خود شیر نمی‌دهد؟

(۱) دلفین (۲) موش (۳) خفاش (۴) کوسه

ث: کدام گروه مهره‌داران جزو منابع غذایی ما ایرانیان نمی‌باشند؟

۱) خزندگان (۲) پرندگان (۳) پستانداران (۴) ماهی‌ها

ج: اگر جانوران زیر را در بیابان رها کنیم، کدام یک زودتر می‌میرند؟

(۱) آهو (۲) تمساح (۳) مرغ (۴) وزغ

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

جانوران مهره‌دار را از بی‌مهرگان تشخیص می‌دهم.

می‌توانم جانوران مهره‌دار را دسته بندی کنم.

گروه‌های مختلف جانوران مهره‌دار را می‌شناسم و خصوصیات آن‌ها را می‌دانم.

می‌توانم جانوران مهره‌دار مختلف را از نظر خصوصیات باهم مقایسه کنم.

